

George PETROVAI

Date autobiografice

S-a născut pe data de 15 septembrie 1952. Locuiește în Sighetu Marmăției, județul Maramureș. Este dublu licențiat. În celălalt regim a fost în vizorul fostei securități din anul 1971 până la căderea regimului, în urma interceptării uneia dintre scrisorile sale adresate postului de radio *Europa liberă* în care amintea voalat de libertatea aparentă de la noi. Din 1989 înapoi a scris și publicat circa 1500 de articole și i-au apărut 30 de cărți (poezie, proză, teatru, filosofie, teologie, critică, politologie-sociologie).

Cărți publicate

La Editura ECHIM

Istoria - perpetuă pendulare între tragic și măreț (2005); Ofensiva sensurilor (2005); Symphonia cuvintelor (2005); Morfologia culturii (2006); Confesiuni esențiale (2007); Gimnastica spiritului (2008); Literatura perennis (2009); Poemele simțirii (2009); Jocurile gândirii (2009); Iubiri discrete (2010); Testimonii lirice (2011); Stihuri din lumină (2012); Chemarea nerostitului (2012); Cvintet megapoemic (2013); Cuvinte-ncumințite (maxime, 2014); Dodecalog spiritual (eseuri, 2014); Balade pentru buni și răi (2015); Întoarcerea lui Mesia (poem-roman, 2015); Balade persuasive (2016); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2017); Balade pentru neapatici (2018); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2018); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2019); Trebuința și anevoința înțeleptirii omului (2020); Intențiuni transfiguratoare (2021); Pandemiada (roman în versuri, 2022).

La Editura VALEA VERDE

Exerciții filosofico-sociologice, vol. I (2023); Exerciții filosofico-sociologice, vol. II (2023); Iluminări perene (2024).

Aprecieri

Scrierile lui George PETROVAI sunt atât de ample și profunde, cu multiple ramificații de abordare încât este greu de găsit un punct de plecare în temerara încercare. Până la urmă, am decis să încep de la coadă la cap, adică de la recentul articol al lui **Gheorghe A. STROIA**, un adevărat exeget în opera scriitorului, la ultima carte publicată de curând (*Iluminări perene*, Editura Valea Verde, 2024), intitulat „Un nou eveniment editorial George PETROVAI”, publicată în revista „Armonii Culturale”, în numărul din 21 februarie 2024. Articolul are avantajul că fiind cel mai recent este și cel mai retrospectiv:

„Cartea intitulată ILUMINĂRI PERENE (Sighetul Marmației, 2024) a poetului, eseistului și jurnalistului maramureșean George PETROVAI – noua apariție editorială ce-i poartă semnătura – poate fi considerată, ca de fiecare dată, o carte eveniment. Și acest lucru îl afirmăm cu maturitate și în deplină proprietate asupra cuvintelor. În contemporaneitate, sub așa-zisa stare de „libertate de exprimare”, nu se află altceva decât intenții ori fapte malefice, care oprimă și îngrădesc de fapt libertatea, care restrâng liberul arbitru, care nu conduc în final la nimic constructiv pentru noi ori pentru semenii noștri.

Rarisim vom putea identifica un om capabil să se exprime asupra unor probleme de o gravitate cutremurătoare, cu o atât de înaltă erudiție și acribie pentru cuvântul scris, așa cum este poetul George Petrovai. Poemele sale sunt operații chirurgicale de foarte mare finețe și acuratețe, care au menirea de a exciza și exorciza răul, de a îndrepta pe cât posibil lucrurile sau măcar de a deschide ochii celor care nu vor sau nu mai au puterea să vadă starea de fapt în care se scufundă planeta.

Globalismul, războaiele, pandemiile, toate aceste rele – create/ iscate și nu venite din neant – au ca intenție finală decimarea populației globului, dispariția de rase, popoare, națiuni și, de ce nu, migrarea omenirii către alte orizonturi din univers, sub hegemonia liderilor noii ordini mondiale. Sună, desigur, a teoria conspirației, dar realitatea trăită zi cu zi de fiecare dintre noi ne face să resimțim mai acut acest sentiment.

Lecturând poemele lui George PETROVAI, îi vei redescoperi erudiția, multe dintre ideile sale fiind extensii ale unor idei filosofice care au marcat devenirea umanității. Marile lecturi ale unui om educat – J. P. Sartre, A. Camus, I. Kant. A. Schopenhauer, A. Comte, Fr. Herzberg, Fr. Nietzsche și mulți alții – sunt prezente prin ideatica profundă pe care gânditorul George Petrovai le expune în cartea sa, punându-și amprenta asupra stilului său scriitoricesc, căpătând inclusiv nuanțe profetice.

Temele sunt variate, printre tematicile cu tentă pamfletico-politică, realism, moral-spirituale își fac loc și teme de un idealism inefabil, pe care cititorul le va descoperi, fără rezerve. Structurată în 3 părți, Partea I-Poemele peregrinării, Partea a II-a – Regatul amintirilor, Partea a III-a – Poemele dezamăgirii, recenta sa carte de poeme – ILUMINĂRI PERENE – reprezintă un mix de sentimente, peste care plutește evident dezamăgirea legată de starea de astăzi a nației, a politicului, a adevărului, care nici măcar desculț nu mai poate merge. Dacă i s-ar cuveni pe drept o sintagmă care l-ar defini dintre toate titlurile eseurilor din propria-i carte, atunci am putea spune că George Petrovai reprezintă „Curajul de a fi oameni prin stăruitoarea susținere a adevărului”.

Recomandăm recenta sa carte, ca pe un duș scoțian, care are puterea de a scutura din temelii și de a trezi la realitate, așa cum este ea, cu adevărul sau neadevărul ei, cu

bunele sau cu relele ei. Să nu uităm nicio clipă să apreciem la adevărata lor valoare pe cei care au curajul de a rosti cu glas tare adevărul, neluând în calcul nicio clipă posibilele consecințe asupra lor, ci doar serviciul pozitiv, în ultimă instanță, pe care îl pot face altora. Mulțumim, George PETROVAI, pentru românismul tău, pentru dragostea și râvna pe care o pui clipă de clipă în slujba binelui general! AVE!”

Incursiunile sale în istorie, periplul tragicomic pornind din antichitate, parcurgând evul mediu până în modernitate, readuc în atenția cititorului „personaje” precum papii cruciați ori inchizitori, vorbesc despre imperii ori civilizații dispărute, în goana lor după faimă și putere, ajungând până la contemporanii noștri globaliști (J. Biden, V. Putin, Xi Jinping) ale căror decizii radicale conduc mai mult înspre extincția rasei umane și nu înspre supraviețuirea ei. Pe parcursul derulării „romanului”, George Petrovai surprinde din nou prin celeritatea și maturitatea gândirii sale, prin nuanțele subtile ale înțelegerii profunde a modului în care acționează și funcționează lumea de astăzi. (din **Gheorghe A. Stroia**, „*PANDEMIADA cronicarului poet-cruciat George Petrovai sau Starea de fapt a lumii așezată în tripticul Geneză – Pandemie – Război*”, 10 august 2022)

„Dacă există un leitmotiv al operelor poetice semnate de George PETROVAI, acesta trebuie să fie, fără doar și poate, cursivitatea scrierilor sale. Odată ce începi să-l citești, poemul lui nu mai poate fi lăsat din mână, iar ingeniozitatea alegerii personajelor ajută la consolidarea revelațiilor cititorului”. (**Cristi Dumitrache**, Auckland, Noua Zeelandă)

„Pe George PETROVAI l-am căutat mai întâi eu ca să-l invit să facă parte din proiectele grandioase la care trudesco de mai mulți ani”. (**Traian Vasilcău**, Chișinău)

„O carte oximoron și de sălbatică revoltă a naturii pe care o trădăm mereu, sub obscură și continua cădere... O carte terifiantă despre monstruoșitatea istoriei... omo-agonice”. (**Eugen Evu**, Hunedoara, despre „*Confesiuni esențiale*”)

„George PETROVAI scrie versuri cu rimă și ritm, cu acea simplitate sfântă dăruită celui care îl citește și cu o frumusețe strălucitoare, prin abordarea temelor respective și folosirea metaforelor”. (**Vavila Popovici**, Statele Unite)

„George PETROVAI este un poet valoros, un gânditor al acestor timpuri zbuciumate, care încearcă să aducă omenirii un crâmpeli de lumină, liniște și spiritualitate, prin intermediul operei sale fascinante”. (**Gina Moldoveanu**, Brăila)

„Cartea aceasta, cu o alcătuire neobișnuită, cu un titlu pe cât de atrăgător, pa atâta de derutant, este rezultatul fundamental al unei zbatări insistente și rebele la orice comentariu literar de rutină. Este una dintre cele mai profunde scrieri care onorează arealul maramureșean contemporan. Ea reprezintă o sinteză a artei și a concepției autorului asupra vieții și lumii în care ne bălăcim existența. O lucrare definitorie și reprezentativă a unui maestru ajuns la apogeul maturității literare”. (**Mihai Ganea**, Baia Mare, despre „*Dodecalog spiritual*”)

Extrase din operă

Proză

De subliniat că Eminescu face distincție între îngeri și demoni într-o manieră categorică, deși nițel șugubeață, așa cum aflăm din nuvela *Cezara*: „Demonii sunt îngeri de geniu, pe când cei care au rămas în ceruri sunt cam prostuți...”

Fără excepție, „zburătorii cu plete negre” sunt asemuiți cu demonii, căci ei luptă pe viață și pe moarte împotriva forțelor potrivnice intențiilor nobile, pe când femeile – blonde, suferind de tristețe până la întâlnirea cu ursitul, fremătând de iubire și dorință de aici înainte, sunt identificate cu îngerii, acele ființe suprafirești, care tot în manieră taoistă, practică de regulă detașarea și non-acțiunea. (din *Fantasticul în cultura română*)

Așadar, Trinitatea creștină și-a tras seva nu doar din religiile păgâne (triada Isis-Osiris-Horus la egiptenii antici, respectiv Isis-Serapis-Harpocrates după elenizarea triadei și pătrunderea ei impetuoasă în lumea romană, Iștar-Sin-Șamaș la babilonieni, Anu-Bel-Ea la mesopotamieni, Brahma-Șiva-Vișnu la indieni), ci și din filosofia platoniciană. (din „**Trinitatea creștină**”)

Trei romane și argumentele lor hotărâtoare

Scopul prioritar al literaturii, ca de altfel al tuturor producțiilor artistice, nu este de-a desfăta, ci de-a instrui și de-a corecta, iar prin aceasta de-a transforma, adică de a-i face pe oameni mai buni, mai drepți și mai sensibili, într-un cuvânt mai umani. De aici rolul de demiurg pe care și-l asumă artistul în vastul, complexul și dificilul proces de replămădire moral-spirituală a omului, proces care – în cazul celor înzestrați din plin cu har divin – rulează cu succes pe căile dăruirii și responsabilității spre *epifanie*, ba chiar spre *cosmofanie*. Exemplul cel mai concludent în acest sens ni-l oferă inegalabilul Balzac cu a sa *Comedie umană*, despre care Al. Paleologu afirma în *Prefața* la ediția din 1971 a romanului *Femeia de treizeci de ani*: „De aceea Societatea este pentru Balzac cum e natura pentru Sadoveanu, e epifanie a misterului cosmic sau, cum am îndrăznit să o numesc, o cosmofanie...” (din „**Romanul fluviu**”)

Poezie

Filosofia, prin urmare,
(în *Metafizica* o spun)
nu-i la-ndemâna orișicui,
deși pare un bun comun:

Să afle cauzele prime
ale ființei ce prin ea
și-n ea cu brio ființează,
aceasta e menirea sa!

Privind atent la tot ce este
- pământ, viață, stele, soare -

un adevăr mi s-a impus
cu forța logicii primare:

Nimic nu-i la-ntâmplare-n lume
din tot ce știm și-n veci n-om ști
(cu toate că-ntâmplarea-i una
cu tainicul efort de-a fi),

ci părți perfect articulate
într-un gigantic plan divin
sunt cele vii și cele moarte,
precum și-acelea care vin...

(din **Testamentul lui Aristotel**)

Iisus în pustie:

Trecut-au zilele de post
și eu sunt pregătit
să intru-n astă lume,
de sarcini să m-achit.

Nu-i greu de presupus
că nu-mi va fi ușor
pe oameni să-i conving
că-s izbăvirea lor

în dubla-mi ipostază
de Om și Dumnezeu:
lucrarea va avea succes
de ei se vor iubi mereu.

Te rog, Atotputernice Părinte,
să fim ce-am fost mai înainte,
ca oamenii să-i reclădim
smulgându-le păcatele din minte!

(din „**Întâlnirea din pustie**”)

De parcă eu, nobil roman,
mai mare peste regi locali,
aș fi vreodată înclinat
s-aprob niște evrei venali.

Nu știu exact cine-i profetul
și nici cu ce-i mai vinovat
ca miile de inspirați
ce țara bat în lung și-n lat.

Dar pentru că i-a pus pe jar
cu mic, cu mare pe rabini,
voi fi cu El și-o să mă lupt
cu șeful haitei de haini.

(din „**Pontus Pilatus**”)

(**Facerea**)

Cândva,
într-un trecut atât de-ndepărtat
că timpul n-avea chip
și spațiul dormita,
doar Duhul fără-odihnă
prin haos rătăcea
și medita la planul prefacerii-n esență,
așa ca neființa să-și piardă-a sa prezență
în confruntarea cu ființa de nezăgăzuit
prin voia Celui care e viul infinit.

Atunci

s-au înjghebat contururi din veșnicii inerte
și necuprinsul dobândi a sale sensuri certe,
cu cerurile sus și mofturile jos –
părți dintr-o simfonie supranumită Cosmos.

(din „**Lucifer**”)

Acuma când pornesc la drum
- nestrămutat, dar imprecis –
Te rog, atotputernice Părinte,
ajută-mi străduința-n scris!

Nu-Ți cer averi ce-s o povară
pentru săracu-n al lui fel bogat,
ci har Îți cer să ies cu bine
dintr-un impas deliberat.

E bucuria *sui-generis*
de-a fi uman prin dăruire –
doar astfel omu-n spirit crește
și-și dă obolul la-nfrățire.

Nu-s iscusit s-adun averi
roase de molii sau furate,
cum moda este pe la noi
în cercuri cu cinstea certate.

(din „**Întoarcerea lui Mesia**”)

Invocație

Acuma când umanitatea
este silită de sforari
- prin presă, forță și șantaj –
să schimbe ce-i de neschimbat
în rostul ei îndivinat
(crezul străbun cu satanismul
minciuna-n loc de adevăr
și răul public în răspăr),
rugămu-Te, iubit Părinte,
cârmacilor ce-s azi și-or fi
Tu minte să le dai și-obraz,
ca veșnicia-Ți să n-o nege
în tot ce ai făcut și faci
(văzutele nelimitate
și nevăzutele-ncifrate),
iar miliardele de semeni
să nu mai fie torturate
ba cu minciuni și amăgiri,
ba cu războaie și-nvrăjbiri,
ca cei puțini și fără saț
să bage tot mai mult la maț,
chit că apoi sunt sufocați
de-osânza stoarsă prin hoție
din pita maselor belite
cu-arcnul legilor cotite,
așa încât – în pragul morții
(pentru bogați cu mult mai hâdă
decât în sărăcia nudă) –
unii din ăștia recunosc
că, alergând întreaga viață
după averi și-nchipuiri,
nu doar c-au fost mereu zoriți
și-amarnic de nefericiți,
dar sinele și l-au privat
de ceea ce-i temeiul lui:
Atotumanu-nnobilat!

(din **Pandemiada**, *Tragicomedia globalismului -roman în versuri despre declinul omului*)

Scrierile lui George PETROVAI cuprind infinitatea spațiului, referindu-se la tot ce se află în cer și pe pământ, dar și pe cea a timpului, întâmplările acoperind intervalul de la antichitate până în prezent, nesfiindu-se să-și arunce gândurile și în viitor.

Dacă la începuturile ei, omenirea aștepta totul de la zeități, în subconștientul poetului, când ne apropiem de zilele noastre, vedem cum oamenii, prin vârfurile lor, apar

tot mai mult în gândurile și scrierile sale, poate și în speranțele acestuia. Astfel, începând cu zeii antici, continuând cu Trinitatea creștină și Iisus Christos, își fac apariția în ordine cronologică Aristotel, Cervantes, Charles Baudlaire, Nietzsche, Haidegger etc., iar ca să își arate optimismul, în final, scrie și despre "*Întoarcerea lui Mesia*". Citiți-l pe George PETROVAI!... (**Nicolae Vasile**)

Profil realizat de **Nicolae VASILE**